

steun niet ruim genoeg toevloeit. Er is een tekort van f 1842.60. Komt daarin geen verandering, dan moet de inrichting worden opgeheven en dat is jammer. Het is voldoende bewezen dat Rotterdam te groot is voor èèn inrichting voor ooglijders; twee instellingen hebben recht van bestaan. Maar dan is meer steun ook dringend noodig.

Emma-kinderziekenhuis te Amsterdam. — In 1906 zijn opgenomen 747 kinderen en verpleegd met 25181 verpleegdagen. Daarvan zijn 28 uit het hoofdgebouw naar het Isoleergebouw overgebracht, en 15 tijdelijk naar Wijk, waarvan er 5 terugkwamen. In het Isoleergebouw zijn in het geheel 331 kinderen verpleegd, waarvan 21 later in het Kinderziekenhuis werden opgenomen. In het geheel zijn dus 1024 kinderen verpleegd. Het aantal verpleegdagen in het Isoleergebouw bedroeg in het geheel 3130. In de Dépendance te Wijk aan Zee zijn 117 kinderen verpleegd, met 4069 verpleegdagen.

Er kwamen 217 gevallen van croup en diphtherie voor. Daarvan bleven 88.48 pCt. behouden, terwijl van de geopereerden, 41 in aantal, 14 overleden en 26 of 63.41 pCt. in het leven bleven. De behandeling met serum had ook dit jaar zeer gunstige resultaten. Jammer maar dat zoovele kinderen onder de geopereerden stervende werden ingebracht en niet meer te redden waren. Door dr. TIMMER werden 140 operaties verricht in aether- of chloroformnarcose, meestal met behulp van het zuurstof-apparaat van ROTH-DRÄGER. Dr. FREDERIKSE verwijderde 58 adenoïde vegetaties, 45-maal tonsillen en opereerde 10 malen bij mastoiditis. Van de geneesk. polikliniek werd door 2151 kinderen, van de chirurgische polikliniek door 1617 kinderen gebruik gemaakt.

Het Groene Kruis. — Te Vriezenveen is een afdeling van *Het Groene Kruis* opgericht, die reeds 670 leden telt.

Zuigelingenkliniek te 's-Gravenhage. — Uit het 1ste jaarverslag van den geneesheer-directeur dr. B. P. B. PLANTENGA blijkt, dat in de klinische afdeling zijn verpleegd 62 kinderen, waarvan 38 hersteld ontslagen, 11 overleden en 13 in behandeling gebleven zijn. Het sterftcijfer bedroeg dus 17.7 pCt., terwijl het in NEUMANN'S kliniek te Berlijn 24.3 pCt. bedraagt.

Aan de polikliniek zijn ingeschreven 228 kinderen, waarvan op den datum van inschrijving $\frac{1}{3}$ gezoogd en $\frac{2}{3}$ kunstmatig gevoed werden. Door terugkeer tot uitsluitend borstvoeding herstelden 48 kinderen volkomen. Het sterftcijfer der poliklinisch behandelende kinderen bedroeg in het geheel 5.7 pCt. maar voor de daaronder gezoogde kinderen 2.8 pCt. en voor de kunstmatig gevoede kinderen 7.9 pCt. en dat niettegenstaande deze laatsten, de fleschkinderen onder zeer gunstige omstandigheden verkeerden. Dit eerste verslag bevat een beschrijving van deze inrichting, die een poliklinische afdeling met melkverstrekking en een klinische afdeling omvat. Voorts wordt beschreven hoe de melk behandeld wordt, die in afgepaste fleschjes aan de moeders wordt meegegeven, als voeding met de borst absoluut niet mogelijk is. In de klinische afdeling is plaats voor 18 kinderen. Een aantal goed geslaagde reproducties naar photographieën versiert dit verslag en geeft den lezer aardige kijkjes in kliniek en polikliniek. Het verslag bevat voorts nog een aantal belangrijke mededeelingen en opmerkingen op het gebied der zuigelingenvoeding en -verpleging.

Examen voor ziekenverpleging van Nosokómos. — Zaterdag

23 Maart is voor de eerste maal door de commissie ad hoc voor *Nosokómos* het theoretisch en practisch examen voor ziekenverpleging te Amsterdam afgenomen. Twee leerlingverpleegsters verkregen het diploma. Het volgend examen zal worden afgenomen in October a. s.

DANIËLS.

Oorzaak van den dood in de week van 10 tot en m. 16 Maart 1907.	Amsterdam.					Rotterdam.					's-Gravenhage.							
	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	65 en meer j.	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—65 jaren.	65 en meer j.	Totaal.	Onder het jaar.	1—4 jaren.	5—19 jaren.	20—64 jaren.	5 en meer j.
Feb. typh., typh. exanthen.	2	.	.	.	.	.	3	.	.	2	1	.	.	.	.	.	.	.
Mazelen	.	.	2	.	.	.	2	2	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Roodvonk	1	.	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Kinkhoest	4	4	.	.	.	.	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Diphtherie en croup.....	.	.	.	.	.	.	2	1	.	1	.	.	.	.	.	.	.	.
Influenza	2	.	1	.	.	1	2	.	.	1	.	1	1	1	.	.	.	1
Cholera nostras.....	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Longtuberculose	20	1	2	3	12	2	14	.	.	13	1	1	5	.	1	.	4	.
And. vormen v. tubercul.	3	1	1	1	.	.	5	.	3	1	1	.	3	.	.	2	1	.
Kank. e. a. maligne tumor.	12	.	.	1	7	4	3	.	.	3	.	.	5	.	.	.	3	2
Meningitis	1	.	1	.	.	.	1	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Organische hartgebreken.	14	.	.	.	2	12	6	.	.	4	2	3	3	.	.	.	1	2
Croupeuse pneumonie....	10	2	2	.	4	2	2	.	.	1	1	6	1	2	.	.	2	1
And. ziekte v. d. ademh.org.	12	4	3	.	2	3	13	2	1	.	1	9	8	2	1	.	1	4
Ziekt. d. spijsvert. organen.	9	2	1	1	5	.	7	6	.	.	.	1	6	4	.	.	1	1
Ziekten van de nieren...	12	.	1	.	6	5	3	.	1	.	2	.	2	.	.	.	1	1
Z. v. kraamb. e. zwangersch.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Gewelddadige invloeden..	4	.	2	.	1	1	7	.	.	1	5	1	1	.	.	.	1	.
Andere ziekte. e. onbekend.	57	14	6	2	13	22	23	8	1	.	1	12	37	10	2	.	4	21
Totaal.....	163	28	22	9	52	52	94	20	7	7	32	28	77	17	6	2	19	33
Levenloos aangegeven....	6	.	.	.	.	.	11	.	.	.	.	.	6	.	.	.	.	.

Sterfte op 1000 inw. per jaar: te Amsterdam 15.04, te Rotterdam 13.16 en te 's-Gravenhage 17.17. Aantal geboren te Amsterdam 276, op 1000 inw. per jaar 25.46, te Rotterdam 273, te 's-Gravenhage 146.

Dr. RINGELING (Amsterdam). Dr. G. PRINS (Rotterdam, 's-Gravenhage).

Ontsmetting na besmettelijke ziekte. — In het onlangs verschenen jaarverslag over 1906 der gezondheidscommissie voor de gemeente Nijmegen wordt geklaagd, dat niet alle daar ter plaatse praktizeerende geneesheeren doordrongen zijn van het groote nut van ontsmetting na afloop van een besmettelijke ziekte. In 1905 heeft het gemeentebestuur bepaald, dat alle zoodanige ontsmettingen van *gemeentewege kosteloos* zullen geschieden. Dit geldt alleen voor besmettelijke ziekten in de wet als zoodanig genoemd. Terwijl nu verreweg de meeste geneesheeren dezen maatregel op prijs blijken te stellen en daaraan hun medewerking verleen, zijn er enkelen, die van een andere meening zijn. Zoo werd in èèn geval van diphtheritis niet ontsmet tengevolge van „een eigenaardige opvatting van den geneesheer van het voorschrift omtrent het verwijderen van het in de wet bedoelde kenmerk aan de woning van den zieke”. In één geval van typhus bleef ontsmetting van